

ΕΦΗΒΙΚΗΣΚΟΠΙΑ

ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΑ Γ. ΜΑΛΛΙΑΡΑ

ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ: Η Καταιγίδα μίας πανδημίας

ΣΟΪΛΕΜΕΖΗ ΚΥΒΕΛΗ, Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Μια φορά και ένας κορωνοϊός... ή παρανοϊός;

της Αλεξάνδρας Εξαπειχίδου, Β΄ Λυκείου

Όνομα: Κορώνα
επώνυμο: ιός
υποκοριστικό: κορωνοϊός
ηλικία: 19
τόπος καταγωγής: Κίνα
υπερδύναμη: αορατότητα

Ο covid-19 είναι ένας αόρατος αλλά επώνυμος εχθρός που έκανε αρμένικη βίζιτα στις ζωές μας... απρόσκλητος. Η επίσκεψή του δεν ήταν τελικά και τόσο φιλική, καθώς οι δύο κρίσιμες εβδομάδες, στις οποίες υποτίθεται ότι θα εξασθενούσε και θα έφευγε, αρχίζουν να μοιάζουν πιο πολύ με δύο κρίσιμους αιώνες! Ο αόρατος αυτός εχθρός, λοιπόν, εκτός από αγενής, αφού ήρθε και επισκέφτηκε κάθε χώρα και κάθε σημείο της γης απρόσκλητος, χαρακτηρίζεται και από ασταθή χαρακτήρα. Θα μου

πείτε πώς κατέληξα σε αυτό το συμπέρασμα; Η διαπίστωση αυτή προκύπτει από τα πισωγυρίσματά του. Πιο συγκεκριμένα, εναλλάσσεται άλλοτε ερμητικά κλειδώνοντας μας σπίτι και άλλοτε αφήνοντάς μας ελεύθερους αλλά με περιοριστικά μέτρα. Τώρα τι ελευθερία είναι αυτή... δεν ξέρω! Επίσης, μας υποχρεώνει στις καραντίνες να έχουμε βεβαίωση μετακίνησης, παρόλο που ζούμε –υποτίθεται– σε δημοκρατικές χώρες, όπου το σύνταγμα προστατεύει τις ελευθερίες. Οι μάσκες; Στην αρχή, ήταν άχρηστες και ασήμαντες. Στη συνέχεια, έγιναν σημαντικές και χαρακτηρίστηκαν ως κύριο όπλο κατά του αόρατου εχθρού. Μετά από ένα χρόνο η μία μάσκα έγινε ασήμαντη και ακούσαμε τη χαρακτηριστική φράση «Είναι λες και δεν φοράς τίποτα!». Τελικά, μετά

από δύο χρόνια, καταλήξαμε να φοράμε δύο μάσκες. Άραγε, κάθε χρόνο θα προσθέτουμε μία ακόμη μάσκα; Και αν ναι; Αν όντως ισχύει αυτό με τους δύο κρίσιμους αιώνες; Έχουμε ζήσει ήδη τα δύο χρόνια άρα έχουμε εκατόν ενενήντα οκτώ χρόνια, άρα εκατόν ενενήντα οκτώ μάσκες να φορέσουμε μαζί..;

Η λύση(;): Το εμβόλιο. Περιμέναμε το εμβόλιο, το οποίο θα μας

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Ανδριοπούλου Ιωάννα
Γέρμαν Ειρήνη
Σκιαδάς Φώτης
Φαλάγγα Ελένη

έσωζε από τον αόρατο εχθρό, τον κορωνοϊό. Υποτίθεται θα ήταν η ασπίδα μας και οι σφαίρες του δεν θα μπορούσαν να μας στοχεύσουν και να την διαπεράσουν. Εφευρέθηκε το εμβόλιο, αλλά δεν πιάνει την κάθε μετάλλαξη, οπότε από δω και πέρα θα έχουμε δύο σπίτια! Ναι! Καλά καταλάβατε! Το εμβολιαστικό κέντρο που επισκεπτόμαστε κάθε τρεις και λίγο απ' ότι φαίνεται θα γίνει με τον καιρό (αν δεν έχει γίνει ήδη) το δεύτερο σπίτι μας. Τι σύμπτωση! Σαν τις μάσκες κι αυτό. Πρώτη δόση, δεύτερη δόση, τρίτη δόση. Τελικά, μήπως αυτός ο ιός έχει σκοπό να μας κάνει σουρωτήρια; Μήπως είναι ψευδαίσθηση και παραίσθηση ότι έχουμε όπλα στην κατοχή μας εναντίον του; Μήπως εκείνος είναι πιο έξυπνος από εμάς και κρατάει τελικά αυτός μια αόρατη ασπίδα στο ένα χέρι και στο άλλο αόρατο ένα όπλο που πυροβολεί διαρκώς προς το μέρος μας;

Κάποιες στιγμές αναρωτιέμαι για αυτόν. Βλέπετε είναι πολύς ο χρόνος που μας αφήνει σπίτι μόνους να σκεφτούμε. Έτσι λοιπόν, μια φωνή στο μυαλό μου και πολύ πιθανόν και στο μυαλό όλων προσπαθεί ανελλιπώς να λάβει απαντήσεις. Πώς γίνεται για καιρό να ισχυρίζονταν πως προήλθε από ζώα, αλλά τα ζώα να μην κολλάνε; Πώς είναι δυνατόν όταν νοσείς να έχεις συμπτώματα αλλά και να μην έχεις; Πώς είναι λογικό σε κάθε καραντίνα με αυστηρά μέτρα να σου επιβάλλουν να μένεις σπίτι με την οικογένειά σου, αλλά να μην μπορείς να κυκλοφορείς με ακριβώς τα ίδια άτομα με το αυτοκίνητο; Πώς δικαιολογείται να πρέπει να αναπνέουμε καθαρό αέρα και να περπατάμε για να είμαστε υγιείς, αλλά αν δεν έχουμε σκυλάκι ή αν δεν κάνουμε τον δρόμο στάδιο και το περπάτημα στίβο δεν μπορούμε; Πώς γίνεται να μην μπορείς να πας σε νοσοκομείο, εκτός αν πρέπει να πας; Για τον κορωνοϊό στα εξήντα πέντε ανήκεις σε ευπαθή ομάδα και εί-

σαι μεγάλος σε ηλικία, αλλά για τη σύνταξη στα εξήντα πέντε είσαι νέος και ακμαίος. Πριν από την καραντίνα μαλώναμε, γιατί βαριόμασταν να πετάξουμε τα σκουπίδια και κανένας δεν ήθελε, ενώ σε κάθε καραντίνα μαλώνουμε για το ποιος θα βγει έξω για να τα πρωτοπετάξει. Επίσης, δεν μπορούμε να παραπονεθούμε, γιατί στην καραντίνα είχαμε και διασκέδαση. Η διασκέδασή μας ήταν ο κύριος Τσιόδρας. Κάθε μέρα στις έξι, προσηλωμένοι στους καναπέδες περιμέναμε κάποια θετική εξέλιξη.

Βέβαια υπάρχουν και τα θετικά. Στο σχολείο κάθε φορά που ακούμε για τεστ, δεν αγχωνόμαστε γιατί απλώς μπορεί οι καθηγητές να θέλουν να ελέγξουν αν κάναμε και αν δηλώσαμε τα self test στην πλατφόρμα. Τι πλατφόρμα και αυτή! Κάθε τρεις και λίγο πού μας χάνεις πού μας βρίσκεις... εκεί συνδεόμαστε. Σκέτος εθισμός... Αφήστε που τα κορίτσια δεν θα χαλάνε ενα σωρό χρήματα σε κραγιόν και καλλυντικά. Ε ναι! και αυτή η εξοικονόμηση κατι είναι! Αφήστε που ηρεμήσαμε και κάπως γιατί δεν χρειάστηκε να μαλώνουμε ώρες με τους γονείς μας για το μέχρι ποια ώρα θα είμαστε έξω γιατί και εκεί είχαμε περιορισμό από το κράτος.

Τελικά, ανησυχητικότερο είναι να κολλήσουμε κορωνοϊό η παρανοϊό; Μήπως πρέπει να πέσουν οι μάσκες; Αν αναρωτιέστε ποιες, μη με ρωτήσετε, ούτε εγώ ξέρω! Μάλλον το ιδανικότερο είναι και οι χειρουργικές μάσκες που έχουν γίνει προέκταση και μέρος του προσώπου μας πια, αλλά και η υποκριτική μάσκα όλων όσοι μας "σώζουν" από τον κορωνοϊό. Ίσως οι ειδικοί και όλοι όσοι παίρνουν αποφάσεις να αφοσιώθηκαν τόσο στο πώς θα ονομάσουν τα ακραία καιρικά φαινόμενα και ο νονός του αόρατου εχθρού να τον βάφτισε με λαθος ονομα. Ίσως ο κορωνοϊός να πήρε τα πάνω του και να θεώρησε πως το πρώτο συνθετικό του ονόματός του ΚΟΡΩΝΟΪός τον κάνει να

είναι ο βασιλιάς μας. Έτσι, μας αναγκάζει να υποταχτούμε και να ακολουθήσουμε κατά γράμμα τον αλαζονικό του χαρακτήρα που δεν του επιτρέπει να υποχωρήσει και να αποχωρήσει. Τελικά, το "παρανοϊός" πιστεύω ότι είναι πιο αντιπροσωπευτικό για εκείνον, και είμαι πρόθυμη να τον ξαναβαφτίσω, καθώς περιγράφει καλύτερα και τον ίδιο αλλά και εμάς.

Α! Ξέχασα να σας πω το θετικότερο. Αν από εδώ και πέρα με ακούσετε και συμφωνήσουμε να τον αποκαλούμε έτσι, θα αποκτήσουμε όλοι αυτόματα πιστοποιητικό νόσησης. Άλλωστε, όπως είπε ο Φρήντριχ Νίτσε «Η παράνοια σε άτομα είναι σχετικά σπάνια. Όμως σε ομάδες, κόμματα, έθνη και εποχές είναι μάλλον ο κανόνας». Ας αναλογιστούμε κι ας εμβαθύνουμε καλύτερα στα λόγια του σπουδαίου φιλοσόφου, που ίσως δώσουν απάντηση σε όλα τα ερωτήματα. Άλλωστε, η φωνή αυτή μέσα μου και μέσα μας πρέπει να πάρει τις απαντήσεις που αναζητά. Μετά από δύο χρόνια δεν έχει κατασταλάξει κάπου και ήρθε η ώρα να βάλουμε τάξη μέσα στον ψυχολογικό -και όχι μόνο- χάος που επικρατεί μέσα μας.

Οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος

της Μυρωνίας Αναγνωστάκη, Α΄ Λυκείου

Ο άνθρωπος, όπως άλλωστε και όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί, έχει έμφυτη την ικανότητα να προσαρμόζεται, όταν αλλάζουν οι συνθήκες ζωής του. Στην εποχή μας, χαρακτηριστικό παράδειγμα μεταβολής της καθημερινότητας αποτελεί η εισβολή του κορωνοϊού που διαταράσσει την παγκόσμια ισορροπία τα τελευταία δύο χρόνια καταδικάζοντάς μας περιστασιακά σε περιόδους εγκλεισμού. Για πολλούς το διάστημα αυτό της καραντίνας ήταν πραγματικά πολύ δύσκολο και επώδυνο. Για άλλους πάλι αποτέλεσε αληθινή ευλογία. Ο κάθε ένας από εμάς αντιμετώπισε τη νέα αυτή πραγματικότητα από εντελώς διαφορετική οπτική γωνία, κι ας ανήκουμε όλοι στο ανθρώπινο είδος. Αλήθεια, δεν είναι συναρπαστικό πόσο άλλαξε ο κόσμος μας μέσα σε εικοσιτέσ-

σερις μόλις μήνες; Και ακόμα πιο εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι μία μόνο εξέλιξη, ίδια για όλον τον πλανήτη, γέννησε επτά δισεκατομμύρια διαφορετικές αντιδράσεις και προσεγγίσεις. Ποιες είναι όμως οι δύο κυρίαρχες επιγεύσεις που άφησε η συγκεκριμένη εμπειρία στην πλειονότητα των ανθρώπων;

Από τη μία, υπάρχουν τα άτομα εκείνα τα οποία δυσκολεύτηκαν και ταλαιπωρήθηκαν αρκετά, ιδίως κατά τις περιόδους εγκλεισμού, και αυτό για ποικίλους λόγους. Άλλωστε, δεν είναι ούτε κάτι απλό, ούτε κάτι εύκολο για κάποιον να διακόψει εντελώς την κοινωνική του ζωή και να παραμείνει περιορισμένος ανάμεσα σε τέσσερις τοίχους, ενώ παράλληλα αλλάζουν συνεχώς οι συνθήκες

της πραγματικότητάς του. Καταρχάς, το κλείσιμο στα σπίτια συνεπάγεται για πολλούς το κλείσιμο στους ίδιους τους τους εαυτούς. Και αυτό, γιατί η καραντίνα τους έφερε αντιμέτωπους με σκέψεις και στοιχεία της προσωπικότητάς τους που η παλιά καθημερινότητα και ο έντονος ρυθμός της δεν τους άφηναν να γνωρίσουν. Έτσι, ανακάλυψαν βαθύτερα τους εαυτούς τους και συνεπώς αναγκάστηκαν να ασκήσουν έντονη αυτοκριτική. Εξάλλου, η διαδικασία ανακάλυψης του ανεξερεύνητου είναι αδιαμφισβήτητα τρομακτική, ειδικά αν αυτό δεν είναι ευχάριστο. Πέρα όμως από την εξερεύνηση του αγνώστου, ήρθαν επίσης σε ουσιαστικότερη επαφή με γνωστά και οικεία άτομα. Τέτοια μπορεί να ήταν είτε τα μέλη της οικογένειάς τους, είτε άλλα άτομα με τα οποία συγκατοικούσαν, όταν ξέσπασε η καταιγίδα της πανδημίας. Σε πολλές από αυτές τις περιστάσεις, από ένα σημείο και μετά οι άνθρωποι παραγνωρίζονται και δημιουργείται ένα διαρκές κλίμα σύγχυσης και εκνευρισμού που τελικά τους οδηγεί σε συγκρούσεις. Ωστόσο, η διακοπή ενός ασταμάτητου κύκλου καθημερινών συνηθειών, η ανάδυση ατομικών στοιχείων του χαρακτήρα του καθενός και η αδιάκοπη και συνεπώς κουραστική αδιάλειπτη συναναστροφή με τους ίδιους γύρω τους ανθρώπους αποτελούν απλές παράπλευρες απώλειες σε σχέση με τη μεγαλύτερη συμφορά που πολλοί συνάνθρωποί μας κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν: τον θάνατο αγαπημένων τους προσώπων. Γιατί πέρα από τις περιόδους καραντίνας, δεν πρέπει κανείς μας να ξεχνά πως ο κορωνοϊός είναι πρωτίστως ιός που προσβάλλει καθημερινά χιλιάδες ανθρώπους, πολλοί από τους οποίους δεν καταφέρνουν να τον υπερνικήσουν. Και ειλικρινά, τόσο τα αμέτρητα αυτά θύματα, όσο και ο πόνος που προκάλεσε η απουσία τους στους φίλους και στις οικογένειές τους είναι στοιχεία που θα έπρεπε να μας κάνουν να νιώθουμε ευγνώμονες κάθε πρωί, όταν εμείς και οι αγαπημένοι μας ανοίγουμε τα

Άποψη από παράθυρο του στρατιωτικού νοσοκομείου Αθηνών (401). Οι άνθρωποι σχηματίζουν ουρά έξω από το καμιόνι στο οποίο πραγματοποιούνται διαγνωστικοί έλεγχοι για covid-19. Ειρωνικό το γεγονός ότι η χαμένη μας ελευθερία θεωρείται ότι «θεραπεύεται» από το εμβολιαστικό πρόγραμμα «Ελευθερία»...! Αν βρεθεί η αυθεντική, θερμή παράκληση να μας δοθεί πίσω.
Αμοιβή συζητήσιμη.

μάτια μας.

Από την άλλη, όσο απίθανο και αν αρχικά φαντάζει, υπάρχουν άτομα που, αλλάζοντας τους κανόνες του παγκόσμιου παιχνιδιού, αξιοποίησαν τις περιόδους εγκλεισμού προς όφελός τους. Για παράδειγμα, τόσο οι έφηβοι, όσο και οι ενήλικες βρήκαν μια προσωπική γαλήνη στη διακοπή της πιεστικής και ασφυκτικής ρουτίνας τους και κατάφεραν να χαλαρώσουν ουσιαστικά, περνώντας αναντικατάστατες στιγμές με τις οικογένειές τους. Παράλληλα, ο άπλετος χρόνος για περισυλλογή συνέβαλε στην ουσιαστική συνάντηση με τον ίδιο τους τον εαυτό, αφού η αναπόφευκτη αυτοκριτική που άσκησαν σε πολλές περιπτώσεις τους βοήθησε να βγάλουν συμπεράσματα και να προσπαθήσουν να βελτιώσουν τις αδυναμίες του χαρακτήρα τους, όσο επώδυνη για τον εγωισμό τους και αν ήταν η διαδικασία αυτή. Στη συνέχεια, πολλοί άνθρωποι άρχισαν να ασχολούνται με νέες δραστηριότητες, ώστε να παραμένουν απασχολημένοι, προκειμένου να αποδιώχνουν αγχωτικές και μακάβριες σκέψεις, κάνοντας ταυτόχρονα κάτι δημιουργικό και παραγωγικό. Τα καινούργια τους αυτά ενδιαφέροντα μπορεί να κυμαίνονται από την ανάγνωση βιβλίων -λογοτεχνικών ή μη- που διευρύνουν τις γνώσεις και τους πνευματικούς τους ορίζοντες, μέχρι και το ξεκίνημα γυμναστικής άσκησης εντός σπιτιού που συμβάλλει στη σωματική και ψυχική τους ευημερία. Τέλος, ιδιαίτερα οι νέοι διεύρυναν τον κοινωνικό τους κύκλο, επικοινωνώντας μέσω ομαδικών συνομιλιών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, σε μια προσπάθεια να αποτρέψουν την ανία που γέννησε η απομόνωσή τους. Με τον τρόπο αυτόν, γνώρισαν συνομηλίκους τους από όλον τον κόσμο, οι οποίοι μάλιστα τους στήριξαν ψυχολογικά, καθώς βίωναν και αυτοί τις ίδιες δυσκολίες και ανατροπές στην πραγματικότητά τους.

Έτσι, μέσα από τα σύγχρονα βιώματα και τις πρωτόγνωρες εμπειρίες του ανθρω-

πινου γένους, επιβεβαιώνεται για άλλη μια φορά η διπλωματική φράση «Υπάρχουν δύο όψεις σε κάθε νόμισμα», το νόημα της οποίας κατέγραψε αρχικά ο σοφιστής Πρωταγόρας. Πρόκειται για μια παροιμία που, ακόμα και στις πιο σκοτεινές καταστάσεις, έρχεται τόσο να φωτίσει τον δρόμο μας με τη φλόγα της ελπίδας, όσο και να μας υπενθυμίσει πόσο τυχεροί είμαστε σε σχέση με άλλους συνανθρώπους μας οι οποίοι επηρεάστηκαν καθοριστικά από την ίδια εξέλιξη που άφησε εμάς ανέγγιχτους. Όπως και να έχει, η περίοδος της πανδημίας ήταν και εξακολουθεί να είναι μια δοκιμασία που απαιτεί θάρρος, υπομονή και επιμονή, προκειμένου να βγούμε από αυτήν δυνατότεροι. Εξάλλου, το καλύτερο όπλο που μπορεί να χρησιμοποιήσει κανείς στη μάχη αυτή είναι η αισιοδοξία του. Οφείλει, δηλαδή, να αποκομίσει μόνο όσα στοιχεία της άτυχης αυτής συγκυρίας θεωρεί ο ίδιος ωφέλιμα και να πιστέψει πραγματικά ότι όπου νά 'ναι έρχονται καλύτερες μέρες. Και αυτό, επειδή ίσως να μη μπορούμε να αλλάξουμε τις συνθήκες της πραγματικότητάς μας, αλλά μπορούμε τουλάχιστον να αλλάξουμε την οπτική γωνία από την οποία εμείς τις αντικρίζουμε...

Ποίηση... ιογενής!

I. Καραντίνα

Ηούχασε η Αθήνα
Όλοι σε καραντίνα
Πηγαίνουν μόνο μέχρι την κουζίνα.

Λες και ζούμε σε σπηλιά
Με άλουστα μαλλιά
Πίνουμε σαγκριά.

Το ρίξαμε όλοι στο φαγητό
Δεν μας μπαίνει ούτε το παλτό
Να δούμε τι θα γίνει με το μαγιό.

Και πληγωθήκαμε βαθιά
Από φίδια κολοβά
Που δείξανε μια συμπεριφορά
Που προκαλεί μονάχα συμφορά.

Αν όμως όλ' αυτά
Δεν είναι αληθινά
Και είναι αποτέλεσμα μεγάλης μοναξιάς;

Η αβεβαιότητα είναι σίγουρα μεγάλη αιτία
Οξυθυμίας και αδιαφορίας.

Όσο για τον κορονοϊό
Ένα έχω να σου πω
Βαθύτατα σε μισώ
Είσαι ένας ελεεινός σιχαμένος
Και μου προκαλεί μεγάλο μένος.

Ύπουλε κορονοϊέ
Τράβα πιες κανα καφέ
Μπας και βγω κι εγώ
Για ένα ποτό
Που κοντεύω να τρελαθώ.

II. Κορονοπλόκος

Αμάν, μ' αυτόν τον κορονοϊό,
Μού 'χουν πρήξει το μυαλό
Να προσέχω στο μετρό,
Να προσέχω στη δουλειά,
Να μην παίρνω κανέναν αγκαλιά.

Όλοι σε πανικό,
Να τρέξουν για ανεφοδιασμό,
Να αγοράσουνε χαρτιά,
Να μπορούνε να κάνουνε δουλειά.

Όμως εγώ δεν πιστεύω σ' αυτόν τον βλάκα τον ιό,
Σιγά μην κάτσω να κλειστώ
Για τις βλακείες των αλλωνών.

Και να 'χω τον γιατρό
Να με πρήξει να εμβολιαστώ
Μα ποιος τον ακούει αυτόν
Σιγά μην πάω να τοιμπηθώ,
Αφού το είπε και ο παπάς
Αυτά είναι σατανικά.

Έλα όμως που εγώ
Για διασκέδαση αποφάσισα να βγω
Και κόλλησα κορονοϊό
Κι ανέβασα και πυρετό

Και μου τά 'λεγε ο γιατρός
Άκουσέ με, ξέρω 'γω.

Και τώρα από την Κυριακή
Φλερτάρω την εντατική.

Αχ, να μην ήμουνα χαζός
Να πρόσεχα συνεχώς
Να πήγαινα να εμβολιαστώ
Κάπως να αναπαυθώ.

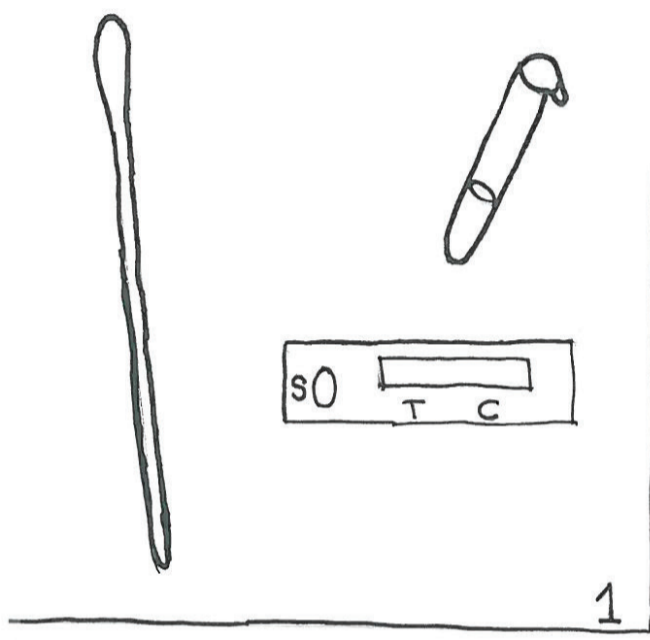
Τώρα θα προσευχηθώ
Να γλιτώσω από τον ιό
Να γίνω καλά
Να προσέχω πλέον διπλά.

Πήγαινε, λοιπόν, για εμβολιασμό
Γιατί ο ιός είναι εδώ.

COVID 19

CASES 204.720..

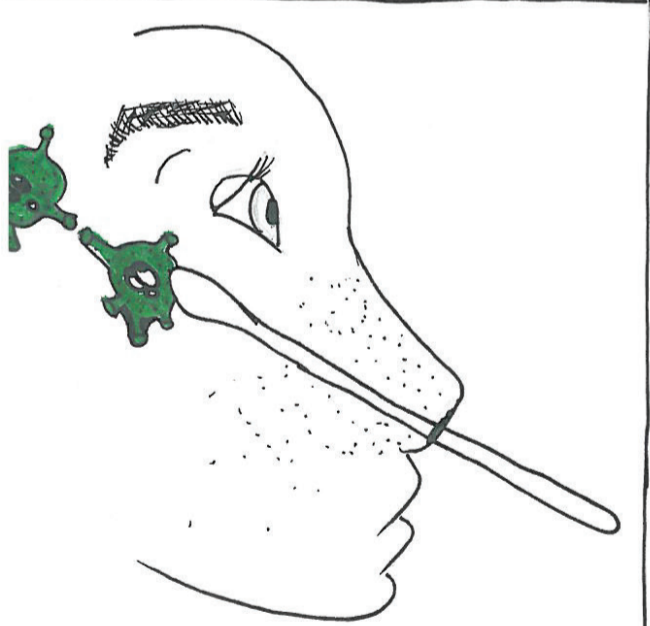
SELF TEST

1

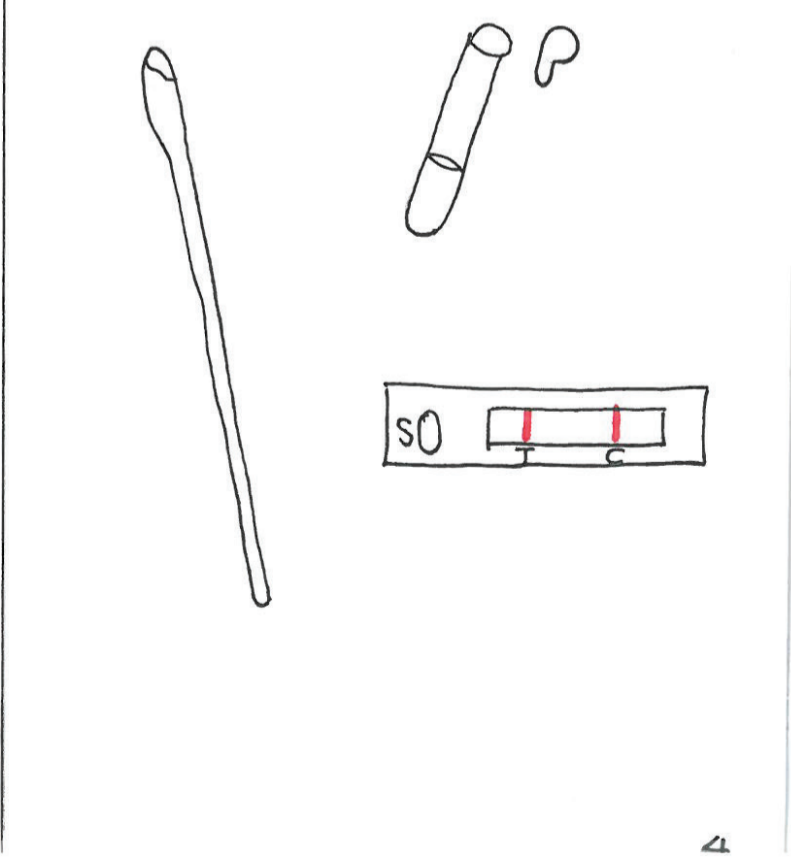

2

3

SELF TEST

4

Πόλεμος ξεσπά
Στης πόλης τα στενά
Ανθρώπους αθώους ανελέητα χτυπά
Χώρες δυνατές έχουν σε επιφυλακή τα πυρηνικά
Νοιάζονται μόνο για τα συμφέροντα τα οικονομικά
Πώς τολμάν να μιλάνε για ανθρωπιά;
Σε μια καταστροφική πανδημία
Βρισκόμαστε υπό πολιορκία
Είτε από τον άορατο ιό
είτε από τον ίδιο μας τον εαυτό.

Αλέξανδρος Ιακωβίδης, Α΄ Λυκείου

Αόρατος Εχθρός

Αόρατος εχθρός
 ήρωες ορατοί
 κάθε μέρα μαχόμαστε
 για μια νέα ζωή

απρόσωπα τα λόγια
 μια μάσκα από μπροστά
 μήπως όλοι μας είμαστε
 ήρωες τελικά;

στο χρονοντούλαπο της νιότης
 σωρεύει θλίψη, καταχνιά
 ίχνος ελπίδας να σκοτώσει
 «πάνε τα χρόνια τα καλά»

ο πόλεμος λεηλατεί
 θρηνούν τα θύματά του
 τα πρόσωπα σκυφτά
 παραμιλούν στη λαίλαπά του

στη λάβα του καημού
 τα μάτια απλά πετρώνουν
 άδεια τον ορίζοντα κοιτούν
 για την ειρήνη αγωνιούν

πώς να βρεις δύναμη αλήθεια
 το έργο σου να συνεχίσεις
 από πού δειλά να γραπωθείς
 τα φτερά σου να ανοίξεις

ο πόνος σου βουβός
 γυρεύεις να ξεχάσεις
 γυρνώντας προς τον ουρανό
 ελπίδα να αδράξεις

αδύναμα τα βήματα
 μπροστά σε οδηγούν
 μα τα κελεύσματα ισχνά
 την καρδιά φυλλορροούν

κάποιος μας βασανίζει
 ρωτάς ποιος είναι αυτός
 εύκολη η απάντηση
 «αόρατος εχθρός».

Φωτογραφία από τον Ευαγγελισμό, ένα από τα μεγαλύτερα δημόσια νοσοκομεία της χώρας μας. Όπως βλέπουμε, πλέον έχουν επιστρατευτεί και τα περιστέρια στη μάχη κατά του ιού. Αν γνωρίζετε και κάποιο άλλο ειδικά εκπαιδευμένο ζώο, δεχόμαστε βιογραφικά!

Ιστορία

της Ελένης Φαλάγγα, Α' Λυκείου

Ήταν βράδυ όταν τον γνώρισα. Ήμουν σε μια ποιητική βραδιά, από αυτές που οργάνωναν κάποιοι φοιτητές και μεγαλύτεροι σε ένα μπαρ στην γειτονιά μας. Ακόμα και τώρα δεν μπορώ να καταλάβω πως η Αρετή κατάφερε να με πείσει να πάμε.

Δεν μου άρεσε ποτέ ιδιαίτερα η ποίηση. Δεν την εκτίμησα αρκετά στο σχολείο στις εθνικές γιορτές, όταν όλα τα παιδάκια απαγγελαμε ποιήματα, ούτε πιο μετά, στο γυμνάσιο, όταν αναλύσαμε ποιήματα καταξιωμένων στην λογοτεχνία, ούτε καν αργότερα στην ζωή μου.

Ήμουν από μικρή της μαθηματικής σκέψης. Το τι ήθελε να πει ο ποιητής δεν ήταν ποτέ ένα ερώτημα με το οποίο βασανίζομαι ιδιαίτερα. Διάβαζα βέβαια. Μου άρεσε να ανακαλύπτω τα μονοπάτια της ζωής μέσα στις σελίδες ενός βιβλίου. Μόνον εκεί όμως. Οι περιπέτειες των ηρώων στα βιβλία μου, οι απaráμιλλοι έρωτες και τα ρίσκα που απερίσκεπτα έπαιρναν ήταν το υποκατάστατο για την δίχως ρίσκα ζωή που ζούσα. Μία ζωή προγραμματισμένη, σε κουτάκια, οργανωμένη, χωρίς ρίσκα και δύσκολες αποφάσεις. Κανείς δεν μου είχε αντιτεθεί ποτέ σε αυτό, με αποτέλεσμα να βλέπω την ζωή να φεύγει από πάνω μου, όπως το κύμα απομακρυνεται από την άμμο, γλιστρώντας πάνω της και κάνοντας την λεία, χωρίς κανένα ίχνος ερεθίσματος. Μέχρι που ήρθε εκείνος.

Η Αρετή είχε πλησιάσει ένα άλλο τραπέζι και φλέρταρε με έναν άντρα αμφιβόλου ηθικής και φαίνονταν να ενδιαφέρονται πολύ ο ένας για τον άλλο.

Ακούστηκε χειροκρότημα. Κάποιος τελείωσε την απαγγελία. Χειροκρότησα, παρότι δεν είχα ιδέα γιατί.

Σηκώθηκε ένας κύριος και έκατσε στο σκαμνί κοντά στο μικρόφωνο. Δεν ήταν πολύ μεγάλος, όμως φαινόταν πως είχε φάει με το κουτάλι την ζωή και απέπνεε μία αίσθηση σοφίας που μόνο ένας έμπειρος ηλικιωμένος θα μπορούσε να έχει.

Άρχισε.

«Σα βγεις στον πηγαιμο για την Ιθάκη,
να εύχεται να ναι μακρύς ο δρόμος...»

Καβάφης. Θυμόμουν να το διαβάζω στο λύκειο. Μια εκδοχή είναι ότι βασισμένος στην αλληγορία του Οδυσσέα που φαχνει την Ιθάκη του, ο ποιητής εξηγεί πως το ταξίδι είναι πολύ σημαντικότερο από τον προορισμό. Τότε ήταν που με πλησίασε.

- Δεν είσαι θαυμάστρια;

Σήκωσα το βλέμμα και κοίταξα τον άντρα που μου μιλούσε. Τα μάτια του ήταν γαλάζια και συνδυάζε την παιδική πονηριά με την ενήλικη σοβαρότητα σε ένα χαμόγελο που μπορούσε να ζεστάνει όλο το δωμάτιο. Δεν τον ήξερα ούτε στο ελάχιστο και όμως κάτι με έσπρωχνε να του μιλήσω.

- Όχι ιδιαίτερα, κατάφερα να ψελλίσω.

- Κριμα, αποκριθηκε. Εμένα είναι το αγαπημένο μου, είπε πίνοντας μια γουλιά κρασί. Για λίγο κοίταξε τον κύριο στο σκαμνί με μία -νά 'ταν άραγε;- νοσταλγία.

-Γιατί;

Γύρισε την πλάτη του και για μια στιγμή νόμιζα πως θα φύγει. Όμως τράβηξε μία καρέκλα και έκατσε δίπλα μου.

- Έχει πολύ όμορφο μήνυμα, δεν το ξανασκέφτεσαι; Το τι μπορεί να σου προσφέρει το ταξίδι, δεν μπορεί να στο προσφέρει ούτε στο ελάχιστο ο προορισμός, αποκριθηκε. Με κοιτούσε σχεδόν παρακλητικά περιμένοντας απεγνωσμένα για μία τόσο φαγμένη απάντηση όσο η δική του. Φυσικά δεν μπορούσα να του την δώσω.

-Ειλικρινά; Δεν μου αρέσει πολύ η ποίηση.

-Και τότε πώς βρέθηκες εδώ;

-Μια φιλη μου ηθελε να έρθουμε, του είπα και έγνεψα προς το μέρος της Αρετής που βρισκόταν στην ίδια θέση με πριν.

Μιλήσαμε πολυ εκείνη την βραδιά. Καταλήξαμε να κάνουμε βόλτα έξω στο φεγγαρόφωτο. Είχε πανσέληνο. Καθώς περπατούσαμε, το φεγγάρι καθρεφτιζόταν στην θάλασσα. Ασημί σαν μετάξι. Λένε πως αυτό είναι το χρώμα του έρωτα. Το χρώμα που παίρνει το φεγγάρι στην πανσέληνο, όταν φωτίζει πιο πολυ και απ'τα αστέρια.

Μέρες πριν από αυτή την βραδιά, δεν καταλάβαινα ολοκληρωτικά την αγάπη. Είναι το συναίσθημα που πρέπει να νιώσεις, για να μπορέσει το μυαλό σου να τη συλλάβει εντελώς και το πιο πιθανό είναι να μην την καταλάβεις ολοκληρωτικά ούτε τότε. Να νιώσεις την ζεστασιά κάποιου, όταν είναι κοντά, και την παγωνιά, όταν δεν είναι. Να χαμογελάς κάθε φορά που τον βλέπεις, κάθε φορά που τον σκέφτεσαι, να χαιρέσαι με την χαρά του και να πονάς με την λύπη του.

Ανταλλάξαμε τηλέφωνα και επικοινωνούσαμε συχνά. Ανακαλύψαμε πως είχαμε κάποιους κοινούς φίλους. Καθώς περνούσε ο καιρός, συνήθιζα όλο και περισσότερο την συντροφιά του. Συχνά μπορούσα να χαθώ στο άγχος της δουλειάς και της ρουτίνας και εκείνος με έκανε πάντα να ξεχνιέμαι.

Μετακόμισαμε στο ίδιο σπίτι ύστερα από λίγο καιρό και οι μέρες κυλούσαν πολυ όμορφα. Το αποκορύφωμα ήταν όταν καταφέραμε να κλείσουμε εισιτήρια για ένα ταξίδι στο εξωτερικό, που θέλαμε εδώ και καιρό να κάνουμε. Είχαμε χαρεί πάρα πολυ εκείνη την μέρα και δεν πίστευα πως κάτι μπορούσε

να χαλάσει αυτή την στιγμή.

Όμως, κάποιες φορές, όταν είσαι πολύ χαρούμενος, τότε είναι οι στιγμές που πρέπει να φοβάσαι πως θα γίνει κάτι κακό. Μια ήδη απαίσια στιγμή, δύσκολα γίνεται χειρότερη. Μια όμορφη όμως; Ένα τηλεφώνημα, μια ανάρτηση, μια φράση, ένα γεγονός. Το παραμικρό μπορεί να τινάξει μια όμορφη στιγμή στον αέρα.

Έτσι και έγινε. Μια ανάρτηση συγκεκριμένα. «Ελλάδα: βρέθηκε θετικό κρούσμα στον κορονοϊό». 26 Φεβρουαρίου 2020. Δεν νομίζω πως θα ξεχάσω ποτέ αυτή την μέρα.

Ο κορονοϊός, ένας ιός που αρχικά εμφανίστηκε στο εξωτερικό και εξαπλώθηκε ραγδαία, για τον οποίο ακούγαμε στις ειδήσεις καθημερινά και κανείς δεν μπορούσε να πιστέψει τα μέτρα που κάθε χώρα έπαιρνε, είχε έρθει και στην χώρα μας.

Και κάπως έτσι άρχισε να εξαπλώνεται, κλιμακωτά, όπως ο λοιμός στο στρατόπεδο των Αχαιών. Πρώτα κάποιοι μεγάλοι, μετά οι ενήλικες και μετά τα παιδιά.

Ο πανικός κατέβαλε τον περισσότερο κόσμο, καθώς η κατάσταση ήταν για όλους πρωτόγνωρη και κανείς δεν ήξερε τι να περιμένει.

Πρώτα έκλεισαν τα σχολεία. Μεγάλη χαρά όλοι. Για δύο βδομάδες είχαν πει. Θα ξεκουραστείτε λίγο και ούτε που θα καταλάβετε πώς θα περάσουν, έτσι είχαν πει. Όμως οι δύο βδομάδες έγιναν τέσσερις, μετά τα σχολεία έκλειναν μαγαζιά, τα τρία κρούσματα γίνονταν δέκα. Η χαρά για την απρόσμενη ξεκούραση κόπηκε μαχαίρι, όταν συνειδητοποιήσαμε πως αυτή θα ήταν η νέα πραγματικότητα. Πως αυτή ήταν η αρχή για ένα αμφιβόλο μέλλον.

Ανακοινώθηκε lock down. Διαδικτυακά μαθήματα στα σχολεία, έξοδοι μόνο αν έστελνες μήνυμα, μάσκες μέσα και έξω, αντισηπτικά, γάντια. Τέτοιες σκηνές είχαμε ξαναδεί μόνο σε ταινίες.

Στις ειδήσεις καθημερινή ενημέρωση. Όχι δηλαδή ότι αντέχαμε να βλέπουμε. Η ενημέρωση δεν είναι απαραίτητα ευχάριστη, όταν συνδυάζεται με την ωμή πραγματικότητα. Πιανόταν η ψυχή σου να ακούς για κρούσματα και διασωληνομένους κάθε μέρα.

Οι μέρες στο σπίτι δεν περνούσαν και πολύ ευχάριστα. Προσπαθούσαμε να περάσαμε δημιουργικά τον χρόνο μας, αλλά δεν μπορούσες να κάνεις και πολλά. Όλα έγιναν πάρα πολύ γρήγορα και κανείς δεν ήταν προετοιμασμένος για ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα στο σπίτι.

Ίσως στους ενήλικες που τους έχει ρουφήξει η καθημερινότητα ή τους εφήβους που έχουν βαρεθεί το σχολείο να φαινόταν ειδυλλιακό ένα τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα στο σπίτι, όμως δεν ήταν. Το να είσαι κλεισμένος σε τέσσερις τοίχους ακόμα και με κάποιον που αγαπάς μόνο κακό μπορεί να φέρει.

Οι πρώτες βδομάδες έφεραν όντως ξεκούραση, μα όσο περνούσε ο καιρός η κατάσταση άρχισε να αποπνέει μια τοξικότητα και μια κούραση αφόρητη.

Δεν είμαι από τους ανθρώπους που φοβούνται ιδιαίτερα εύκολα. Στην αρχή διατηρούσα την ψυχραιμία μου, αλλά μετά την πολλή κλεισούρα άρχισα να επηρεάζομαι περισσότερο από αυτά που άκουγα και να φοβάμαι πιο πολύ με αυτά που γίνονταν. Ακόμα και τα μικροπράγματα σε επηρέαζαν ακόμα και αν δεν το αντιλαμβανόσουν.

Ένα απόγευμα αναλογίστηκα πόσα δυσάρεστα είχα ακούσει μέσα σε μια μέρα... Ήταν τόσα που ήθελα να κλειστώ στο δωμάτιο μου και να μην ξαναβγώ. Λες και αν κλεινόμουν εγώ στο δωμάτιο θα σταματούσε ο χρόνος. Πήρα ένα πανί, λοιπόν, όπως έκανα πάντα όταν ήμουν αγχωμένη, και άρχισα να ξεσκονίζω. Τα ντουλάπια, τα βιβλία και τα συρτάρια, μέχρι που μέσα στην ταραχή μου έριξα κάτω ένα γυάλινο διακοσμητικό.

Μια γυάλινη σφαίρα ήταν, τίποτα το σπουδαίο ή το πολύτιμο, όμως ήταν δώρο του νονού μου από ένα από τα ταξίδια του στο εξωτερικό. Είχε πάνω ένα χιονισμένο τόπιο και ένα δέντρο και όταν το κούρδιζες έπαιζε την μελωδία με την οποία με κοίμιζε όταν ήμουν μικρή. Και εγώ την γυάλινη χιονόμπαλα, που έπαιζε την μελωδία του νονού μου, την είχα κάνει θρύφαλα. Έπεσε κάτω και έσπασε σε χίλια κομμάτια με τον τρόπο που θρυματίζεται η ελπίδα στο σκοτάδι. Έσκυφα πάνω από τα κομμάτια και, πριν πρόλαβες να πεις κύμινο, είχα αρχίσει να δακρύζω. Όταν ήρθε ο Αλέξης από το δίπλα δωμάτιο, με βρήκε κάτω να μαζεύω τα κομμάτια κλαίγοντας. Παράτησε ότι κρατούσε και έκατσε και αυτός κάτω. Τυλίξε τα χέρια του γύρω μου με έναν τρόπο που σε έκανε να νιώθεις προστετευμένος από τα πάντα. «Μαζί θα το περάσουμε.» «Υπόσχεσαι;» του ψιθύρισα.

Γύρισε και με κοίταξε με αυτά τα κρυστάλλινα ματιά.

«Υπόσχομαι.»

Άρχισε να μαζεύει κάποια κομμάτια.

«Και ποιος ξέρει, ίσως βγούμε και λίγο σοφότεροι απ' όλο αυτό.»

Έτσι ήταν πάντα. Κοιτούσε το ποτήρι μισογεμάτο. Έπαιρνε ρίσκα, δεν φοβόταν να φλερτάρει με το άγνωστο. Αξιοθαύμαστο το πώς ταιριάζαμε.

Μετά από εκείνη την μέρα κάποιες μέρες ήταν καλές και κάποιες όχι. Μαγειρεύαμε μαζί μέχρι αργά το βράδυ, βλέπαμε ταινίες, μέχρι να αποκοιμηθούμε στον καναπέ, παίρναμε βιντεοκλήσεις τους φίλους μας.

Τα χειρότερα ήρθαν μια Δευτέρα. Από το πρωί η μέρα φαινόταν πως δεν θα ήταν καλή. Έβρεχε συνέχεια. Εγώ είχα μονίμως νεύρα και προσπαθώντας να εκτονωθώ κάπου άρχισα να διάβαζω ένα καινούριο βιβλίο που είχα αρχίσει την προηγούμενη μέρα, για να μην πεθάνω από πλήξη.

Ο Αλέξης είχε έρθει στο σαλόνι και το επόμενο πράγμα που θυμάμαι είναι εμένα στο σαλόνι και εκείνον στον κανπέ να μαλώνουμε σαν τον σχύλο με τη γάτα. Ήμουν εκνευρισμένη, είπα κάτι που δεν έπρεπε και κανείς από τους δυο μας δεν χρειαζόταν πολύ για να ανάψει.

Δεν θυμάμαι τη συζήτηση. Δεν θέλω να θυμάμαι. Ήταν κάτι αμελητέο, κάτι που θα μπορούσε να έχει αποφευχθεί, όμως συνήθως έτσι γίνεται. Οι μεγαλύτεροι καυγάδες ξεκινάνε από κάτι μηδαμινό και πίσω από αυτό κρύβονται απωθημένα πολύ μεγαλύτερα, που είχαν καταφέρει να κρυφτούν πίσω πίσω.

Την θυμάμαι σαν μία από τις χειρότερες μέρες της ζωής μου. Το πώς ένιωθα. Αυτό το θυμάμαι καθαρά. Την πίεση της κατάστασης να με τραβάει σαν ένα ορμητικό ποτάμι προς την κατεύθυνση που θέλει, αφήνοντας με να λέω πράγματα που δεν εννοούσα. Είχα θυμώσει πολύ, έτρεχαν δάκρυα από τα μάτια μου και εκείνος να έχει πεισώσει και να φωνάζουμε συνέχεια.

Έτσι, όταν καταλάβαμε πως δεν είχε νόημα να μαλώνουμε, τράβηξε ο ένας για το ένα δωμάτιο και ο άλλος για έξω. Πήγε στην πόρτα, πήρε το μπουφάν του και βγήκε έξω κοπανώντας την πόρτα πίσω του. Τον άκουσα να κατεβαίνει τις σκάλες και εγώ σωριάστηκα στον καναπέ.

Ήθελα να τρέξω πίσω του. Να τον σταματήσω. Δεν ήμασταν μικρά παιδιά να κάνουμε έτσι για βλακείες. Και όμως δεν το έκανα. Με τύφλωσαν το πείσμα και η περηφάνεια. Αν εκείνος έκανε έτσι, τότε και εγώ θα καθόμουν εδώ. Έτσι σκέφτηκα.

Ύστερ' από λίγο άρχισε πάλι να βρέχει. Τον είχα πάρει τηλέφωνο και εκείνος δεν απαντούσε. Είχα αρχίσει να ανησυχώ. Πέρασαν άλλα πέντε λεπτά, άλλα δέκα, άλλα δεκαπέντε. Ανησυχούσα, αλλά ούτως ή άλλως με τις απαγορεύσεις δεν μπορούσα να βγω έξω και να αρχίσω να τον ψάχνω σαν την τρελή. Η ώρα ήταν περασμένη, όταν την τσέκαρα μια τελευταία φορά, πριν αποκοιμηθώ με το κινητό μου στο χέρι περιμένοντάς τον να τηλεφωνήσει.

Όταν γύρισε, ήμουν ξαπλωμένη στον καναπέ. Ένιωσα τα δυνατά του χέρια πάνω μου να με σηκώνουν. Με πήγαινε στο υπνοδωμάτιο. Δεν είχα ξυπνήσει ακόμα τελείως, αλλά μπορούσα να νιώσω τα ρούχα του που ήταν βρεγμένα -άραγε τρυγυρνούσε τόση ώρα στην βροχή;- την ανάσα του πάνω στον λαιμό μου, το μετανιωμένο του βλέμμα.

-Συγγνώμη, φέλλισα.

-Εγώ συγγνώμη, μου απάντησε και με φίλησε στο μέτωπο.

Το επόμενο πρωί μου είπε πως απλά περπατούσε στην γειτονιά το προηγούμενο βράδυ. Συνάντησε κάποιους φίλους μας εκεί, τον Αχιλλέα και την Αριάδνη, που είχαν βγει για να ξεσκάσουν. Δεν είχε όρεξη να τους μιλήσει και πολύ, μετά τα χθεσινά όμως αντάλλαξαν κάποιες κουβέντες και εκείνος γύρισε, όταν άρχισε να βρέχει.

Τις επόμενες μέρες ο Αλέξης είχε πολλή κόπωση, αν και το απέδιδε στις τόσες ώρες που περνούσε προστά στον υπολογιστή λόγω της δουλειάς του. Αυτό δεν ήταν το μόνο σύμπτωμα. Έφτιαχνε συνέχεια τσάι για τον λαιμό του και έβηγε συνεχώς. Για να είμαι ειλικρινής, εγώ, ως σωστή κινδυνολόγος, φοβόμουν για τα χειρότερα. Οι υποψίες μου επιβεβαιώθηκαν, όταν χτύπησε το τηλέφωνο. Το σήκωσα και απάντησε η Αριάδνη. Μου είπε πως εκείνη και ο Αχιλλέας είχαν βρεθεί θετικοί στον κορονοϊό και πως πήρε για να μας ενημερώσει, καθώς ο Αλέξης είχε έρθει σε επαφή μαζί τους δύο μέρες πριν.

Πήγαμε στο νοσοκομείο, κάναμε τεστ και βρεθήκαμε και εμείς θετικοί. Κάπως έτσι μπήκαμε σε καραντίνα.

Ήμασταν στο υπνοδωμάτιο όλη την ημέρα και τρώγαμε σούπες παρέα. Είχαμε πολύ υψηλό πυρετό και χωρίς να έχουμε πολλές επιλογές, βλέπαμε ταινίες. Διαλέγαμε τι θα δούμε εναλλάξ. Ακόμα και σε αυτή την κατάσταση με έκανε να γελάω και να ξεχνιέμαι. Συχνά αγχωνόμουν για το τι θα γινόταν. Με φόβιζε το μέλλον, γιατί ήταν το μόνο πράγμα που δεν μπορούσα να ελέγξω. Και όμως δίπλα του μπορούσα να είμαι χαρούμενη, ακόμα και σε ένα μέλλον που δεν μπορούσα ούτε στο ελάχιστο να καθορίσω.

Πήραμε τηλέφωνο τον γιατρό μου και μας έγραψε κάποια φάρμακα και όλα κυλούσαν σχετικά ομαλά. Μετα από μία εβδομάδα τα δικά μου συμπτώματα εξομαλύνθηκαν. Ο Αλέξης από την άλλη, ήταν σε πιο σοβαρή κατάσταση. Δύσπνοια, πονοκεφάλους, πόνους στο στήθος, υψηλό πυρετό. Μας επισκέφθηκε ένας γιατρός για να μας ενημερώσει. Μου είπε να περιμένουμε λίγο και, αν δεν έπεφτε ο πυρετός, θα πηγαίναμε στο νοσοκομείο και στο βλέμμα του δεν βρήκα την δύναμη που περίμενα. Αφού έγινα καλά, κάθε μέρα τον φρόντιζα, του έφτιαχνα σούπες και τσάι, καθόμουν μαζί του συνέχεια για να του κρατάω συντροφιά.

Ακόμα και ο ίδιος λίγο λίγο έχανε την περιπετειώδη αύρα που άλλοτε ανέδυε από πάνω του. Προσπαθούσα να του αναπτρώσω το ηθικό, όμως είναι πολύ δύσκολο να παρηγορήσεις κάποιον, όταν δεν μπορείς να παρηγορήσεις ούτε τον εαυτό σου. Η κατάστασή του χειροτέρευε, αλλά τα νοσοκομεία ήταν γεμάτα με ασθενείς και οι εισαγωγές ήταν πολύ δύσκολες.

Μία μέρα μπήκα στο δωμάτιο κρατώντας τον δίσκο με τον φαγητό και έμεινα στην πόρτα να τον κοιτάω. Είδα τα μάτια του να αστράφτουν γελώντας, όπως έκαναν πάντα όταν ήμασταν μαζί. Κι όμως εγώ δεν γέλασα. Πέρασαν προστά στα μάτια μου όλες οι όμορφες στιγμές μας, τα ταξίδια μας, οι νύχτες που βλέπαμε ταινίες μέχρι να αποκοιμηθούμε αγκαλιά, όλες οι συνταγές που είχαμε προσπαθήσει να πετύχουμε. Πώς θα μπορούσα να ζήσω, αν δεν βίωνα ξανά μία έστω από αυτές τις στιγμές;

Τα χέρια μου άρχισαν να τρέμουν και ο δίσκος που κρατούσα έπεσε με πάταγο κάτω.

Γύρισε και με κοίταξε.

-Άρτεμη;

Έσκυφα να μαζέψω αυτά που έπεσαν, με τα μάτια μου να γεμίζουν δάκρυα.

Σηκώθηκε από το κρεβάτι και με πλησίασε.

-Μη..!, προσπάθησα να του το πω, αλλά δεν με άκουσε. Με βοήθησε και κάτσαμε και οι δύο στο κρεβάτι.

-Πώς το κάνεις αυτό; Πώς μπορείς να είσαι τόσο αισιόδοξος;, αναφώνησα μέσα στα αναφιλητά μου.

Με αγκάλιασε πιο σφιχτά. Ευχόμουν να μπορούσα να ανασυγκροτηθώ, αλλά τα συναισθήματα των

τελευταίων εβδομάδων με πλάκωναν.

-Η ζωή είναι πολύ μικρή για να την πάρεις στα σοβαρά. Νόμιζα πως σε είχα κάνει να το καταλάβεις αυτό.

-Είμαι ανεπίδεκτη μαθήσεως.

Γέλασε.

-Αν περνούσα όλες μου τις μέρες σκεπτόμενος την τελευταία μου, όποτε και αν έρθει αυτή, θα είχα τρελαθεί. Η τελευταία στιγμή μπορεί να έρθει οποιαδήποτε ώρα. Δεν το ξέρεις, ούτε μπορείς να το προβλέψεις. Αυτή είναι η ομορφιά του να είσαι θνητός. Έχεις την ευκαιρία να ζεις την κάθε σου στιγμή στο έπακρο, ακριβώς γιατί μπορεί να είναι και η τελευταία.

Τον κοίταξα και εκείνη την ώρα ήταν ο ήρωάς μου. Ο απομηχανής θεός που είχε έρθει στην ζωή μου για να μου μάθει να τη ζω.

-Σαν, σαν αυτή την ταινία. Είπε και δυνάμωσε την ένταση στην τηλεόραση.

Όντως στην τηλεόραση έπαιζε μία από τις αγαπημένες μου ταινίες. Πάντα έκλαιγα όταν την έβλεπα.

-Ξέρεις πώς θα τελειώσει. Αυτό δεν σημαίνει πως δεν μπορείς να την απολαύσεις στη διαδρομή της. Ο προορισμός της ζωής, δυστυχώς, είναι ίδιος για όλους μας, όποτε και αν φτάσουμε σε αυτόν. Το θέμα είναι να ζήσουμε όσο πιο πολύ μπορούμε την διαδρομή... και να γελάμε συνέχεια, είπε ρίχνοντας μου ένα παιχνιδιάρικο βλέμμα.

Αυτή ήταν η τελευταία μέρα που μιλήσαμε. Το βράδυ που ακολούθησε χειροτέρεψε και την ημέρα που τα λουλούδια άρχισαν ανθίζουν και η άνοιξη ήρθε, εκείνος έφυγε γαλήνια με ένα χαμόγελο στα χείλη.

Εξομολόγηση ενός (υ)ιού

της Ειρήνης Γέρμαν, Α΄ Λυκείου

Μέρα 75η. Ακόμα κυριαρχώ στη Γη, κάνοντας τους άλλους ιούς περήφανους για τα σπουδαία, υποτίθεται, κατορθώματά μου. Για τον εαυτό μου ούτε λόγος. Είναι περίπλοκο για να ξεκινήσω μια εξομολόγηση από αυτό. Μπορεί να μην έχω τόση επιτυχία όση η ισπανική γρίπη, η γιαγιά μου, αλλά έχω προκαλέσει πάνω από 100.000 θανάτους παγκοσμίως, μέχρι αυτή τη στιγμή που σας γράφω. Σε αυτό έχουν μερίδιο ευθύνης και οι άνθρωποι, επειδή όταν τους δόθηκε η απλή οδηγία να μείνουν σπίτι και να απολυμαίνουν συχνότερα τα χέρια τους, είτε πανικοβλήθηκαν, με αποτέλεσμα να προκαλέσουν μεγάλη αναστάτωση, είτε το θεώρησαν γελοίο και ανάξιο της προσοχής τους, συντελώντας στην ραγδαία εξάπλωσή μου.

Πλέον όλοι νομίζουν πως είμαι ύπουλος και πως αντλώ ευχαρίστηση από το να διχάζω τους ανθρώπους. Αυτό είναι ένα ακόμα από τα συμπεράσματα που προκύπτουν από μια επιφανειακή προσέγγιση που δεν πλησιάζει ούτε στο ελάχιστο την αλήθεια.

Το μόνο που θέλω είναι να είμαι αποτελεσματικός στη δουλειά μου, τη μόνη που μου ανατέθηκε ποτέ. Όπως οι καθηγητές διδάσκουν, οι γιατροί θεραπεύουν και οι καλλιτέχνες δημιουργούν, έτσι κι εγώ μολύνω. Άλλωστε, αν το καλοσκεφτεί κάποιος, δεν είχα την πολυτέλεια της επιλογής. Δημιουργήθηκα παγιδευμένος -ας μου επιτραπεί η έκφραση αυτή. Δεν θέλω να την συγγέετε με τον κυριολεκτικό εγκλεισμό στα σπίτια-, αναγκασμένος να υπηρετώ έναν σκοπό με τον οποίο είμαι ηθικά αντίθετος, υποχρεωμένος να προκαλώ τη μόνη σταθερά στο Σύμπαν: το χάος. Καταδικασμένος να καταστρέφω τον εαυτό μου μέσω της καταστροφής των άλλων. Ειρωνικό, γιατί θα μπορούσατε να ισχυριστείτε ότι αυτός είναι όλος ο σκοπός της ύπαρξής μου. Είμαι προορισμένος να πεθαίνω αργά, ενώ παρακολουθώ τις συνέπειες του ίδιου μου του δημιουργήματος.

Και ναι, για να απαντήσω σε πιθανά ερωτήματα που είναι λογικό να γεννιούνται, θα επέλεγα να παράσχω βοήθεια σε όσους έχουν ανάγκη, αντί να είμαι ο λόγος που χρειάζονται βοήθεια. Όμως, όταν οι φίλοι και συγγενείς σου λαμβάνουν ψυχική ευχαρίστηση (είναι τόσο απόμακροι και άψυχοι που πιθανότατα δεν έχει βάση αυτός ο ισχυρισμός) προκαλώντας πόνο, δεν υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για να αναπτυχθεί και να επιβιώσει η διαφορετικότητα. Κανένας στον πλανήτη δεν το καταλαβαίνει αυτό κι ούτε πρόκειται να το καταλάβει. Το να ξεχωρίζεις συνήθως είναι αιτία φόβου, πόνου, ανησυχίας ότι έχεις στοχοποιηθεί και δεν πρόκειται να σε δουν όπως είσαι πραγματικά. Οι περισσότεροι βλέπουν απλώς ότι είσαι αλλιώτικος και αυτό τους αρκεί. Αποδέχθηκα αυτό που είμαι και προχώρησα.

Ιεραρχικά, βέβαια, είμαι περίπου στη μέση. Θυμάμαι ακόμα την πρώτη μου προαγωγή. Δεν είχα ξαναδεί τον πατέρα μου τόσο περήφανο, οπότε κατάπια όλες μου τις αντιρρήσεις και πίεσα τον εαυτό μου να χαμογελάει στα συγχαρητήρια και να δέχεται τα ενοχλητικά τσιμπήματα στο μάγουλο από τις άπειρες, όπως φάνηκε, θείτσες.

Στο σύστημά μας παίρνεις προαγωγή (αλλάζεις δηλαδή βαθμίδα), εάν είσαι πολύ μολυσματικός, πολύ θανατηφόρος, εάν έχεις προκαλέσει μεγάλο πανικό ή αν έχεις καταφέρει να παιδεύσεις τους επιστήμονες να βρουν το εμβόλιο. Η πρώτη σου προαγωγή, όμως, είναι μετά τον πρώτο θάνατο. Ουσιαστικά σε επαινούν γιατί σκότωσες. Τόσο άρρωστο σύστημα έχουμε: να μια ακόμα ειρωνεία. Εάν πάντως αργείς να προαχθείς, οι άλλοι ιοί συμπεριφέρονται λες και δεν υπάρχουν. Και αυτή η απόρριψη, πιστέψτε με, πονάει πολύ.

Κι όμως, φάχνω ακόμα για ισορροπία και ειλικρίνεια. Τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο από αυτό. Θεωρώ πως, αν κάποιος καθόταν να με ακούσει πραγματικά -υπάρχει βέβαια κι η πιθανότητα να διαφωνήσει μαζί μου-, δε θα με θεωρούσε παράλογο ή τρελό. Άλλωστε, σε μια κοινωνία αιμοσταγών, ψυχρών δολοφόνων, ποιος είναι πραγματικά τρελός, εγώ ή εκείνοι; Ισχύει ότι η κοινωνία είναι ένα οργανωμένο σύνολο, όμως δεν σκοπεύω να θεωρήσω τον εαυτό μου ως έναν από εκείνους. Ένας σπουδαίος άνθρωπος είπε πως εκεί που αρχίζει το σκεπτικό «Εμείς και οι Άλλοι» εκεί αρχίζουν και οι διακρίσεις. Παρ' όλο που τη βρίσκω σωστή ως παραδοχή, δε διατίθεμαι ούτε τώρα ούτε ποτέ να ταπεινώσω τόσο τον εαυτό μου, που να τον εξισώσω με καταστροφείς ζών εκ προθέσεως ή με ιούς ανίκανους να δουν πέρα από τη ματαιοδοξία τους.

Σιχάινομαι το να σκοτώνω και να θέτω σε κίνδυνο ζωές. Μου προκαλεί ένα επίμονο αίσθημα εσωτερικής μοναξιάς και κενού, το οποίο κανείς δεν προσέχει, διότι όλοι τους κοιτούν και κανείς δεν βλέπει. Ακόμη κι εγώ ο ίδιος προσπαθώ απεγνωσμένα, με όλες μου τις δυνάμεις, να το αγνοήσω, να με πείσω ότι δεν είναι σημαντικό, να προσποιηθώ ότι όλα είναι καλά. Γνωρίζω καλύτερα από τον καθένα ότι δεν είναι. Όμως, η αποφυγή μιας κατάστασης ή ενός συναισθήματος δεν συνεπάγεται και την πλήρη εξαφάνιση αυτού. Είναι αρκετά συχνό φαινόμενο και ανάμεσα στους ανθρώπους ακόμα κι αν οι πιο πολλοί δεν το παραδέχονται ανοιχτά.

Πίσω στους ανθρώπους, λοιπόν, το πιο αλλόκοτο είδος ολόκληρου του ζωικού βασιλείου. Πεθαίνουν και κανείς δεν μπορεί να τους βοηθήσει μετά από ένα συγκεκριμένο σημείο. Δεν αφήνουν τους φίλους και τους συγγενείς να τους επισκεφθούν. Κι έτσι το χειρότερο είναι ότι πεθαίνουν μόνοι, φοβισμένοι, άνθρωποι με φιλοδοξίες και όνειρα που απροειδοποίητα σβήνουν και το μόνο που απομένει είναι η πικρή γεύση που τους αφήνει ο άδικος τρόπος που ξαφνικά απλώς σταμάτησαν να υπάρχουν. Μπήκαν αποσιωπητικά στο τέλος της πρότασης τους, τελεία στη ζωή που είχαν, σε όλα όσα σκέφτονταν και σε

όλα όσα ήθελαν να πουν. Πατήθηκε απότομα φρένο στα σχέδιά τους για το μέλλον και το αυτοκίνητο σταμάτησε επιτόπου. Η ζωή συνεχίζεται κανονικά γύρω τους, ο κόσμος δεν σταματάει να γυρίζει εξαιτίας της απώλειας τους. Για μένα αυτό είναι το πιο ανακουφιστικό και συνάμα τραγικότερο κομμάτι. Χιλιάδες άνθρωποι δεν επιτρέπεται να πουν αντίο στους αγαπημένους τους και οι τελευταίοι συνεχίζουν να δημιουργούν αναμνήσεις ανελλιπώς. Φτιάχνουν ασταμάτητα αδιέξοδα σενάρια για το τι θα μπορούσε να ήταν αλλιώς. Σκέφτομαι, όμως, ότι κάποιες φορές ο θάνατος είναι λιγότερο επώδυνος από το βασανιστήριο της μη επαφής. Ο άνθρωπος έρχεται αντιμέτωπος με τη μοναξιά της ύπαρξης και την οξεία απειλή του θανάτου και, φυσικά, προτιμά να μη μιλά γι' αυτό, ώστε να μη χρειαστεί να συνειδητοποιήσει πόσο εύθραυστος και ευάλωτος είναι. Με απλά λόγια, παίζει κρυφτό με την αλήθεια, ελπίζοντας η κρυφώνα του να είναι αρκετά καλή.

Τον λυπάμαι κατά βάθος... Νομίζει ότι είναι παντοδύναμος με τα χρόνια ιστορίας που κουβαλάει, με τα τεχνολογικά επιτεύγματά του, με την πνευματική ανωτερότητά του. Τελικά, το μόνο που μαθαίνουμε από την ιστορία είναι ότι η ιστορία δε μας μαθαίνει τίποτα, ότι υπάρχει μια απύθμενη άβυσσος πίσω από το αίμα και την αδιαφορία και ότι κάποιος τόσο ασήμαντος όσο εγώ μπορεί να του κλονίσει τις πεποιθήσεις, υπενθυμίζοντάς του ότι η ποιότητα της ζωής είναι συνάρτηση με την υγιή συνύπαρξη με τον άλλο. Μόνον έτσι λειτουργεί αποτελεσματικά ο δημιουργός και το δημιούργημά του, που δεν είναι άλλο από την κοινωνία.

Θαυμάζω όσους μένουν δυνατοί αυτήν την περίοδο, με κίνδυνο να επαναλάβω όσα ήδη είπα. Ο καταστροφέας αντιλαμβάνεται διαφορετικά την κατάσταση από το θύμα, το οποίο ως έρμαιο της μοίρας του παλεύει για να επιβιώσει. Μεταξύ μας, προσπαθώ να μακρηγορήσω όσο μπορώ, με σκοπό ελάχιστοι ή και κανένας να μη διαβάσει έως εδώ, γιατί μάλλον δεν ήταν όσο ελαφρύ και ρηχό περιμένατε.

Όπως αντιληφθήκατε, πιστεύω, είμαι ξεχωριστός. Βέβαια, τον τελευταίο λόγο στο θέμα αυτό τον έχουν οι άλλοι, όσοι δηλαδή διαβάζουν τώρα αυτές τις λέξεις. Η λέξη ξεχωριστός χρησιμοποιείται συνήθως με μια ξεχωριστή σημασία, οπότε θα τους αφήσω να με κρίνουν εκείνοι, με βάση τα λόγια και τις πράξεις μου, έχοντας κατά νου την περίπτωση να μην κατανοήσει κανένας πλήρως για ποιον λόγο τα μοιράστηκα όλα αυτά μαζί τους. Την ερώτηση αυτή δε θα την απαντήσω, ίσως επειδή δεν έχω κάποια ικανοποιητική απάντηση, ίσως επειδή θέλω να κάνω ένα βήμα πίσω και να αφήσω τον άνθρωπο να βγάλει τα συμπεράσματά του.

Είναι ωραίο ορισμένες φορές να μην καταφέρνουν να σε ψυχολογήσουν, να απορούν με τις απόψεις σου, τον χαρακτήρα σου, τις σκέψεις που έμειναν ανείπωτες. Προφανώς πάντα θα υπάρχει κάποιος να σε αμφισβητεί, όσο σημαντικός και να είσαι. Απλώς, ελπίζω εκεί έξω να υπάρχει κάποιος που θα μπορεί να με καταλάβει, ακόμα και αν δεν τον γνωρίσω ποτέ. Η ιδέα αυτή απαλύνει εν μέρει τον πόνο.

ΔΥΟ ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΓΟΤΕΡΑ...

Δεν μπορώ να πιστέψω ότι ο γιόκας μου θα μνημονεύεται στα βιβλία ιστορίας των ανθρώπων και θα θεωρείται σημείο καμπής για τον πολιτισμό τους. Μέρα 775η και τα θύματά του άγγιξαν τα 6 εκατομμύρια. Είμαι πολύ περήφανος για κείνον. Νομίζω πως τον είδα να δακρύζει τις προάλλες από συγκίνηση. Θα πρέπει να αισθάνεται υπέροχα...

ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Α	Ζ	Ω	Ν	Α	Δ	Ε	Τ	Σ	Ι	Π	Λ	Ζ	Υ	Τ	Ε
Ρ	Β	Ο	Γ	Σ	Ξ	Ζ	Σ	Π	Α	Ν	Δ	Η	Μ	Ι	Α
Ζ	Λ	Λ	Ο	Ε	Φ	Κ	Ο	Ι	Χ	Α	Κ	Α	Π	Ξ	Β
Τ	Α	Γ	Δ	Μ	Ε	Υ	Π	Ρ	Ο	Λ	Η	Ψ	Η	Π	Η
Ε	Β	Ε	Ρ	Β	Ι	Ρ	Λ	Υ	Γ	Φ	Ζ	Ο	Τ	Υ	Ν
Δ	Γ	Ψ	Ν	Ο	Λ	Κ	Ξ	Α	Δ	Ε	Τ	Μ	Ο	Ρ	Ε
Α	Η	Ν	Κ	Λ	Α	Κ	Ρ	Η	Μ	Α	Χ	Δ	Ω	Ε	Σ
Ν	Ε	Σ	Σ	Ι	Ν	Λ	Ι	Ο	Κ	Ρ	Ε	Ζ	Ρ	Τ	Λ
Ο	Χ	Γ	Μ	Ο	Κ	Α	Ρ	Α	Ν	Τ	Ι	Ν	Α	Ο	Ρ
Σ	Α	Δ	Ι	Φ	Ο	Ρ	Χ	Α	Ν	Ε	Ν	Τ	Κ	Σ	Η
Ι	Ε	Τ	Κ	Λ	Ε	Υ	Ω	Σ	Η	Μ	Ε	Λ	Ε	Ν	Σ
Α	Τ	Δ	Σ	Ο	Ω	Ζ	Α	Ν	Κ	Ι	Χ	Κ	Ι	Ν	Ω
Κ	Ρ	Ι	Ε	Μ	Β	Ο	Λ	Ο	Υ	Θ	Σ	Ε	Τ	Π	Α
Σ	Η	Χ	Β	Ι	Ρ	Ι	Τ	Δ	Ξ	Α	Π	Λ	Ψ	Η	Ι
Η	Ν	Φ	Λ	Η	Ψ	Η	Ν	Α	Μ	Τ	Α	Δ	Ε	Γ	Θ
Τ	Ω	Σ	Μ	Ξ	Ρ	Ο	Ν	Τ	Ε	Γ	Ο	Ν	Δ	Ι	Δ

Εντοπίστε στο παραπάνω κρυπτόλεξο λέξεις που...βαρεθήκαμε να ακούμε την τελευταία διετία:

ΠΑΝΔΗΜΙΑ, ΚΟΒΙΝΤ, ΕΜΒΟΛΙΟ
 ΠΥΡΕΤΟΣ, ΑΝΟΣΙΑ, ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ
 ΜΑΣΚΕΣ, ΠΡΟΛΗΨΗ, ΟΜΙΚΡΟΝ
 ΜΕΤΡΑ

